

Největší výpadek ruského plynu Evropa pocítila v lednu 2009

Minsk/Praha (22. Června 2010) - Výběr případů, kdy byly ve větší míře omezeny dodávky ruského plynu do Evropy:

Březen 1994 - Ruská plynárenská společnost Gazprom omezila na čtvrtinu dodávky plynu Bělorusku a Ukrajině kvůli vysokým dluhům těchto zemí vůči ruským plynařům. Rusko také tehdy obvinilo Ukrajinu, že neoprávněně odebírá plyn určený pro západní Evropu. Bělorusko poté část dluhu zaplatilo, dodávky na Ukrajinu byly obnoveny po devíti dnech poté, co se Ukrajina zavázala v rámci splacení dluhu postavit obytné domy pro zaměstnance ruského plynárenského průmyslu. U českých odběratelů se snížení dodávek ruského plynu na Ukrajinu neprojevovalo.

Leden 2006 - První den roku 2006 zastavil Gazprom dodávky plynu na Ukrajinu, což zasáhlo i další evropské země. Český dovozce RWE Transgas uvedl, že dodávky do Česka neklesly. K zastavení dodávek Gazprom sáhl po neúspěšném jednání s Ukrajinou o zvýšení ceny za ruský plyn na západoevropskou úroveň. Krize skončila po čtyřech dnech rámcovou dohodou mezi Ruskem a Ukrajinou o nových cenách. Analytici krizi tehdy částečně vysvětlovali zhoršením vztahů mezi oběma státy po takzvané "oranžové revoluci" na Ukrajině.

Březen 2008 - Gazprom omezil Ukrajině dodávky plynu. Kyjev dlužil za dodávky z roku 2007 a odebíral plyn bez dohody pro další rok. Na obnovení dodávek se obě strany dohodly po dvou dnech, o týden později uzavřely Gazprom a ukrajinský Naftogas konečnou dohodu o zásobování Ukrajiny plynem. V dohodě mimo jiné stálo, že z obchodu zmizí zprostředkovatelé. Svůj dluh za dodávky splatila Ukrajina do konce dubna.

Leden 2009 - Gazprom přerušil dodávky plynu na Ukrajinu kvůli vypršení kontraktu. Obě strany se neshodly na nové ceně a výši tranzitních poplatků. Podle Gazpromu Kyjev také dlužil peníze za předchozí dodávky. Sedmého ledna se dodávky do Evropy úplně zastavily a přerušení dodávek se dotklo dvou desítek zemí, včetně Česka. Některé balkánské země, které jsou ze 100 procent závislé na ruském plynu, se ocitly zcela bez plynu. Rusko pustilo na plno plyn až 20. ledna. Krizi tenkrát pomáhala řešit i ČR jako předsednická země EU.

Červen 2010 - Bělorusko oznámilo, že pozastavuje tranzit ruského zemního plynu dál do Evropy, dokud mu ruský vývozce plynu Gazprom nezaplatí dluh za tranzit. Gazprom prohloubil omezení dodávek plynu Bělorusku na 30 procent z pondělních 15 procent a hodlá jít až na 85 procent, dokud mu Minsk nezaplatí dluh za plyn v sumě 192 milionů dolarů (zhruba čtyři miliardy Kč). Přerušení dodávek přes Bělorusko se podle Evropské komise může dotknout jen Litvy, Polska a Německa.

Zdroj: ČTK